

Representantforslag nr. 52

(2008–2009)

fra stortingsrepresentantene Martin Engeset og Jan Tore Sanner

Dokument nr. 8:52 (2008–2009)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Engeset og Jan Tore Sanner om å la private bemanningsselskaper avlaste Nav i arbeidsformidlingen til arbeidsledige og å la attførings- og vekstbedrifter avlaste Nav i arbeidsevneavklaringen til yrkeshemmede

Til Stortinget

BAKGRUNN

Arbeids- og velferdsetaten (Nav) har et overordnet ansvar for mange ulike mekanismer i velferds-samfunnet, blant annet rettighetsbaserte ordninger og ytelser, ansvar for oppfølging av sykmeldte, arbeidsformidling av arbeidsledige og arbeidsevneavklaring. Dette ansvaret løper ved siden av innfasingen av hele Nav-reformen. I lys av finanskrisen har det åpenbart seg store problemer i Nav. Blant annet meldes det om saksbehandlingstid utover det akseptable i 13 av 17 velferdsordninger.

Problemene i Nav er imidlertid ikke noe som har oppstått som følge av en, til nå, moderat økning i arbeidsledigheten:

- Alt i første halvdel av 2008 ble det meldt om store fristoverskridelser i behandling av uføresaker.
- Før økningen i arbeidsledigheten i andre halvdel av 2008 ble det meldt om store restanser i behandlingen av ulike velferdsordninger.

Innen arbeidsledigheten igjen begynte å øke, sto i størrelsesorden 750–800 000 mennesker i arbeidsfør alder utenfor arbeidslivet. Mange av disse ønsker å jobbe, men mange har behov for tett oppfølging, skreddersydd opplegg og attføring. Til tross for en tverrpolitisk målsetting om å gi denne gruppen bedre velferdsløsninger, for å hjelpe mennesker fra trygd til

arbeid, har ikke Nav-reformen bidratt til å nå dette målet: Fra januar 2008 til januar 2009 viser eksempelvis arbeidsmarkedsstatistikken at antallet yrkeshemmede som står på venteliste for attføring er økende, samtidig som antallet gjennomførte attføringstiltak er redusert.

Forslagsstillerne mener Nav skal være en serviceetat med nær brukerkontakt og som i hovedsak skal følge opp sykmeldte, aktivisere uføretrygdde og attføre yrkeshemmede, ved siden av de universelle og rettighetsbaserte ordningene. Økningen i arbeidsledigheten som er ventet i 2009 øker presset på Nav, da Nav i dag også har ansvar for arbeidsformidling av arbeidsledige. De som blir arbeidsledige har, til forskjell fra sykmeldte, uføretrygdde og yrkeshemmede, i all hovedsak arbeidsevne og er kvalifiserte for arbeid. De arbeidslediges hjelpebehov er derfor mindre sammensatt enn tilfellet er for de øvrige gruppene, men det er avgjørende at deres rettighetsfestede tjenester leveres raskt, og at de raskt kommer ut i ny jobb.

Forslagsstillerne er opptatt av at den ventede økningen i arbeidsledigheten ikke skal bidra til en uhåndterbar situasjon for brukere og ansatte i Nav. Rapporter om hvordan den til nå moderate økningen i antallet arbeidsledige skaper kapasitetskrise, gjør at Nav må prioritere de mest grunnleggende oppgavene, som i dette tilfellet er å sørge for at dagpengeutbetalingene skjer innen rimelig tid, altså tre uker. Det er likevel avgjørende å sørge for at dette arbeidet ikke går på bekostning av mennesker som av andre årsaker har behov for hjelp fra Nav, enten det gjelder andre trygdeytelser eller andre tiltak.

Kapasitetsutfordringene i Nav kan lettes gjennom tettere kontakt med private bemanningsselskaper. I den akutte fasen Nav nå befinner seg i, mener forslagsstillerne det er hensiktsmessig å hente inn ekstra personell i en periode. Innleie fra bemanningsbransjen til Nav vil bidra til redusert saksbehandlingstid i

en akutt fase. Der innleid personell ikke kan bidra med konkret saksbehandling, vil de kunne utføre ulike merkantile oppgaver og dermed bidra til en mer smidig saksgang i etaten. Dette er tiltak som Nav bør iverksette ut fra løpende vurderinger av kapasitetsbehovet.

Videre kan bemanningsselskapene avlaste Nav med arbeidsformidlingen til arbeidsledige. Gjennom benyttelse av private bemanningsselskaper vil arbeidsledige få god hjelp til å finne ny jobb. Det er grunn til å tro at private bemanningsselskaper vil gjøre en minst like god arbeidsformidling som det Nav kan klare. For det første kjenner bemanningsselskapene de løpende arbeidskraftbehovene i arbeidsmarkedet godt, gjennom sine nære kundeforhold. For det andre tilbyr bemanningsselskapene målrettede tilbud til sine medarbeidere der det er nødvendig, for at disse skal være godt kvalifiserte for de konkrete arbeidsoppgavene kundene etterspør. Bemanningsselskapene er også kjent for god oppfølging av sine medarbeidere når de er i jobboppdrag, noe som både styrker sjansen for at oppdraget skal vedvare og gir mulighet for å variere mellom ulike oppdrag og jobbmuligheter. Forslagsstillerne er kjent med at bemanningsselskapene selv mener de kan avlaste Nav i arbeidsformidlingen, hva kapasitet angår, men enda viktigere: bidra til at arbeidsledige raskt kommer ut i ny jobb.

Kapasitetsproblemene i Nav kan også lettes ved å la attførings- og vekstbedriftene overta oppgavene med arbeidsevneavklaring. På samme måte som de

private bemanningsselskapene kan avhjelpe Nav i arbeidsformidlingen overfor ordinære arbeidsledige, og gi disse et godt formidlingstilbud, har attførings- og vekstbedriftene kapasitet til å avlaste Nav med arbeidsevneavklaring og kompetanse til å gi sykmeldte, yrkeshemmede og uføre som ønsker en ny sjanse, et godt avklaringstilbud og mulighet for skreddersydd attføringsopplegg. Gjennom tidligere inngripen fra attførings- og vekstbedriftene vil de mest sårbare gruppene ikke være skadelidende av at Nav i den rådende situasjonen må prioritere primære velferdsrettigheter som utbetaling av dagpenger og andre ytelser.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremsettes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen om å gjøre de nødvendige tiltak for at:

1. Private bemanningsselskaper kan avlaste Nav med arbeidsformidlingen til ordinære arbeidsledige.
2. Attførings- og vekstbedrifter kan avlaste Nav i oppgavene med arbeidsevneavklaring for sykmeldte, yrkeshemmede og uføretrygdede.

11. mars 2009